

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie

Tadeusz Ratyński,
I z-ca Prezesa
Zarządu
WFOŚiGW
w Olsztynie

W poniedziałek 18 stycznia, jako Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, ogłosiliśmy kolejne programy dotacyjne, których wspólnym celem jest ochrona środowiska naturalnego Warmii i Mazur. Tym razem alokacja w ośmiu konkursach wynosi ponad 5,6 mln zł. Znaczną część tej kwoty — blisko 4 mln zł — stanowi dofinansowanie na usuwanie azbestu. Działania związane z tym groźnym minerałem prowadzimy w naszym regionie już od kilku lat. Podobnie jak 2015 roku tak i w tym, aby samorząd mógł uzyskać dofinansowanie musi przeprowadzić inwentaryzację wyrobów zawierających azbest na swoim terenie oraz posiadać opracowany i przyjęty uchwałą rady odpowiedni program usuwania azbestu i wyrobów zawierających ten groźny minerał. Mamy nadzieję, że samorządy równie chętnie jak w minionym roku skorzystają z dotacji. O dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Olsztynie mogą starać się nie tylko samorządy. W poszczególnych konkursach o dotację na działania związane z szeroko pojętą ekologią mogą ubiegać się także m.in. organizacje pozarządowe, parki krajobrazowe, jednostki organizacyjne Lasów Państwowych, kościoły, szkoły wyższe i jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych. Mamy także ofertę dla osób fizycznych. Trwa bowiem druga edycja programu „Prosument na Warmii i Mazurach”. Z pomocy w pierwszym naborze, w którym alokacja środków wyniosła ponad 5 mln zł, skorzystało 117 beneficjentów. Wszystko wskazuje na to, że w obecnym naborze z pomocy finansowej skorzysta co najmniej dwa razy tyle beneficjentów. Zmienił się bowiem regulamin programu, a także zwiększyła się alokacja środków, która wynosi obecnie 10 mln zł. Niewykluczone, że jeszcze w tym roku WFOŚiGW w Olsztynie będzie miał kolejną ofertę dotyczącą osób fizycznych, a ukierunkowaną na termomodernizację i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Trwają właśnie ustalenia w tej sprawie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Energetyka obywatelska na Warmii i Mazurach

Popularna fotowoltaika

Blisko 120 inwestycji powstało w ramach pierwszej edycji programu „Prosument na Warmii i Mazurach”, który w naszym regionie wdraża Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Obecnie trwa nabór wniosków w kolejnej edycji. Tym razem do wykorzystania jest 10 mln zł.

Na Warmii i Mazurach największą popularnością cieszą się instalacje fotowoltaiczne Fot. Internet

Program Prosument przygotowany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej umożliwia zakup i montaż instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii do produkcji energii elektrycznej i energii cieplnej. W naszym regionie wdrażaniem programu zajmuje się Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

Pierwsze instalacje

W pierwszej edycji alokacja środków wyniosła ponad 5 mln zł. Po dofinansowanie zdecydowało się sięgnąć aż 273 beneficjentów z 61 gmin naszego regionu. Gdyby udało się zrealizować wszystkie zgłoszone projekty to budowa instalacji kosztowałaby ponad 13,5 mln zł. Umożliwiłoby to zastąpienie blisko 33 proc. obecnego zużycia energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych. Po weryfikacji zgłoszonych wniosków dofinansowanie otrzy-

mało 117 beneficjentów. Największą popularnością cieszyły się instalacje fotowoltaiczne — wybudowano ich bowiem 109. Niemal wszystkie inwestycje już powstały i produkują prąd. Wybudowanie instalacji pozwoli na ograniczenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery o blisko 440 ton rocznie. Łącznie w ramach pierwszej edycji programu „Prosument na Warmii i Mazurach” zainstalowano blisko 2600 paneli fotowoltaicznych, które będą w stanie wyprodukować 655 kW rocznie. Beneficjenci zdecydowali się także na montaż pomp ciepła. Takich instalacji w ramach programu wdrażanego przez WFOŚiGW w Olsztynie powstało w naszym regionie osiem.

Drugi nabór

Obecnie trwa nabór wniosków w drugiej edycji programu „Prosument na Warmii i Mazurach”. Tym razem alokacja środków wynosi 10

mln zł. Nabór odbywa się podobnie jak w przypadku pierwszej edycji programu za pomocą elektronicznego Systemu Wniosków, który dostępny jest na stronie www.fundusz.olsztyn.pl. W drugiej edycji Prosumenta alokacja środków jest dwa razy większa niż wcześniej i wynosi 10 mln zł. W nowym naborze można składać wnioski na zakup i montaż nowych instalacji i mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii (OZE) do produkcji energii elektrycznej (np. ogniwa fotowoltaiczne, elektrownie wiatrowe, mikrokogeneracje) lub do produkcji ciepła (np. pompy ciepła, piece na biomase, kolektory słoneczne). Instalacje te można realizować razem lub osobno. Dotychczas można było składać wnioski tylko na wytwarzanie energii elektrycznej lub energii elektrycznej w połączeniu z wytwarzaniem ciepła. Beneficjentami środków mogą być osoby fizyczne wspólnoty

mieszkańcowe, spółdzielnie mieszkaniowe zarządzające budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi, jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki lub ich stowarzyszenia, a także spółki prawa handlowego ze 100 proc. udziałem.

W ramach Prosumenta można pozyskać dofinansowanie do 500 tys. zł na zakup i montaż małych instalacji OZE do produkcji energii elektrycznej lub cieplnej. Cała inwestycja może być w 100 proc. dofinansowana. Program umożliwia bowiem uzyskanie dotacji w wysokości do 40 proc. na źródła energii elektrycznej, 20 proc. na źródła ciepła i pożyczki do 60 proc. na źródła energii elektrycznej i 80 proc. na źródła ciepła. Do tej pory do WFOŚiGW w Olsztynie wpłynęło prawie 60 wniosków. Nabór dokumentów potrwa do wyczerpania alokacji środków.

Grzegorz Siemieniuk

Miron Sycz,
Wicemarszałek
województwa
warmińsko-
mazurskiego

Od nowego roku zmieniły się przepisy dotyczące odbioru zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Dystrybutorzy lodówek czy pralek będą musieli nieodpłatnie odebrać zużyty sprzęt przy kupnie bądź dostawie nowego, a w sklepach z AGD będzie można zostawić małe elektrośmieci, np. komórkę czy suszarkę. Nowe przepisy z pewnością złagodzą problemy związane z kupnem nowego i oddaniem starego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Wcześniej klient nie zawsze miał możliwość oddania np. starej pralki przy zakupie nowej, szczególnie w przypadku zakupów internetowych. Teraz dystrybutor będzie zobowiązany do nieodpłatnego odbioru zużytego sprzętu przy kupnie bądź dostawie nowego, jeżeli sprzęt ten pełnił taką samą funkcję.

Nowa ustawa wdraża także unijne przepisy dotyczące zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Chodzi m.in. o wprowadzenie poziomów zbierania elektrośmieci, ich odzysku, ponownego użycia i recyklingu. Nowe przepisy wymuszają także na sklepach o powierzchni co najmniej 400 m kw. bezpłatne przyjmowanie małego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, którego żaden z zewnętrznych wymiarów nie przekracza 25 cm, czyli przykładowej suszarki. Oddając taki sprzęt, nie będziemy musieli kupować w zamian nowego. Obowiązkiem dystrybutora jest umieszczenie takiej informacji w widocznym miejscu w sklepie czy na stronie internetowej. Nowe przepisy mają też minimalizować nielegalny demontaż zużytego sprzętu. Niekompletne elektroodpady oraz ich części będą mogły zbierać tylko: zakłady przetwarzania, punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w gminie, odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości czy dystrybutorzy AGD prowadzący sklepy o powierzchni co najmniej 400 m. kw. Z pewnością ta zmiana ułatwi życie i odciąży środowisko naturalne.

SKRÓTEM

Ornitologiczne spotkanie w Olsztynie

W sobotę 27 lutego w Salach Kopernikowskich olsztyńskiego zamku, w siedzibie Muzeum Warmii i Mazur odbędzie się coroczne spotkanie ornitologów amatorów i profesjonalistów oraz miłośników ptaków zainteresowanych poznawaniem i ochroną ornitofauny naszego regionu. Początek godz. 10. **sem**

Laureaci konkursu Puchar Recyklingu

Firma Abrys od kilkunastu lat organizuje Konkurs o Puchar Recyklingu, który w kompleksowy sposób ocenia selektywną zbiórkę odpadów i działania edukacyjne w zakresie recyklingu. Tym samym ma na celu promowanie i rozpowszechnianie nowych technik, ciekawych i innowacyjnych roz-

wiązań związanych z gospodarką odpadami oraz pomysłów przykładowych edukacji ekologicznej. W 2015 roku podsumowano XVI edycję rywalizacji. Wśród laureatów nie zabrakło instytucji z naszego regionu. Zakład Utylizacji Odpadów w Elblągu został laureatem w kategorii zbiórka opakowań kartonowych po żywności płynnej — Rekordowy

Karton. Wśród laureatów tej kategorii znalazł się także Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Rudno Sp. z o.o. Zakład w Elblągu został także laureatem innej kategorii konkursowej — zbiórka zużytych baterii — Zielona Bateria, a wyróżnienie otrzymał w kategorii Edukacja Recyklingowa. Wśród zwyciężkich i wyróżnionych insty-

tucji znalazły się także placówki oświatowe z Warmii i Mazur. Wśród nich prym wiodzie Szkoła Podstawowa w Hejdyku, która już wielokrotnie w minionych latach była doceniana za działania na rzecz ochrony środowiska naturalnego. W 2015 roku kapituła konkursowa doceniła szkołę w kategorii zbiórka puszek aluminiowych — Srebrna

Puszka, a także w zbiorce zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego — Zielony Kontakt. Z kolei Szkoła Podstawowa im. Józefa Piłsudskiego w Gołdapi została zwycięzcą kategorii działań promujących selektywną zbiórkę odpadów i zachowania prośrodowiskowe — Edukacja Recyklingowa. **sem**

Muzeum Przyrody w Olsztynie zapraszana na seanse filmowe

Wieczorne spotkania z naturą

Muzeum Przyrody w Olsztynie — Oddział Muzeum Warmii i Mazur — zaprasza na cykl spotkań „Wieczór z filmem przyrodniczym”. Pierwszy seans odbędzie się w najbliższą środę 3 lutego o godz. 17.30. Wstęp wolny.

Pierwszy z filmów, oparty na kanwie albumu Włodzimierza Puchalskiego pt. „Rok w puszczy”, ukazuje cztery pory roku w naszych kniejach. Film rozpoczyna się wraz z pierwszymi oznakami przedwiośnia i kończy także początkiem przedwiośnia w następnym roku. Piękne ujęcia pokazują zmieniający się świat przyrody naszych puszczy w poszczególnych porach roku. Wiosna, podczas której dominują ptaki, początek lata i lato, czyli czas sy-

tości i odchowywania potomstwa, jesień — przede wszystkim rykowisko jeleni i opuszczające nas ptaki i zima z głęboką ciszą kniei pokrytej śniegiem. Drugi film w ramach pierwszego seansu „Na skraju lasu” — to produkcja przedstawiająca zarówno zwierzęta terenów otwartych, jak i leśnych. Na filmie zobaczymy, między innymi skrzydlatych mieszkańców podmokłych łąk: czajki, rycyki, brodziec krwawodziobe, bataliony, rybitwy białoskrzydłe, derkacza. Drugą część filmu stanowią gatunki leśne, korzystające ze śródleśnych polan oraz z przylegających do ściany lasu pól i łąk: jelenie, daniel, losie, dziki, a z ptaków, między innymi trznadź, drożdź śpiewak, czy związane także z ogrodami

mucholówki szare i zaganiacze.

Drugi seans filmowy odbędzie się 17 lutego o godz. 17.30. Tym razem widzowie będą mogli obejrzeć „Sowy Polski” — to znakomity film tragicznie zmarłego w czasie ornitologicznej ekspedycji w Mongolii, młodego fotografa i filmowca Artura Tabora. Śmierć twórcy filmu przerwała prace nad jego ukończeniem. Brakujące fragmenty uzupełnił Krzysztof Kaszowski. Film zapoznaje widza z dziesięcioma regularnie gniazdującymi w Polsce gatunkami sów (obecnie regularnie gniazduje 11 gat.). Zobaczymy piękne ujęcia takich gatunków, jak: puchacz, uszatka błotna, uszatka leśna, włochatka, sóweczka, puszczyk. W przystępny i zrozumiały sposób przedstawiono przystosowania sów do ak-

tywności nocnej, łowienia zdobyczy i bezszelestnego lotu. „Płomykówka” — to bardzo interesujący film przybliżający postać naszej najbardziej barwniejszej sowy, blisko związanej z człowiekiem i wciąż słabo poznanej. Film pokazuje biologię płomykówki, tajemnice wysiadywania i odchowywania potomstwa. Dużo miejsca poświęcono zagrożeniom tej pięknej sowy oraz sposób aktywnej jej ochrony. Na Warmii i Mazurach płomykówka jest nielicznym gatunkiem lęgowym, o występowaniu którego nadal wiemy bardzo niewiele. Wiadomo, że kilka par gniazduje na obrzeżach Olsztyna, w tym także w Jarotach i kilku podmiejskich miejscowościach. Wstęp na wszystkie seanse filmowe jest bezpłatny.

Marian Szuszkiewicz

Podczas jednego z seansów będzie można zobaczyć film „Sowy Polski”, w którym zostanie przedstawiony m.in. puszczyk. Fot. Marian Szymkiewicz

Zielona encyklika papieża Franciszka Laudato Si — Piękno stworzenia

Wydana w ubiegłym roku encyklika papieża Franciszka zatytułowana Laudato Si, co znaczy — W trosce o wspólny dom, jest niewątpliwie dokumentem wyjątkowym. Po raz pierwszy w historii Kościoła pojawia się bowiem oficjalny dokument, poświęcony w całości problematyce ochrony środowiska.

Papież odnosi się wprawdzie już w pierwszym rozdziale do analiz i badań naukowych dotyczących zagrożeń środowiskowych, jednak to, co najważniejsze w jego wypowiedzi, nie dotyczy cyfr, faktów i analiz naukowych. Papież nie opowiada się również po żadnej stronie kontrowersyjnie prowadzonych sporów, np. o przyczyny zmian klimatycznych. Pragnie natomiast zwrócić uwagę na kwestię funda-

mentalną: ochrona środowiska może okazać się niemożliwa bez przemiany nastawienia człowieka do swojego otoczenia.

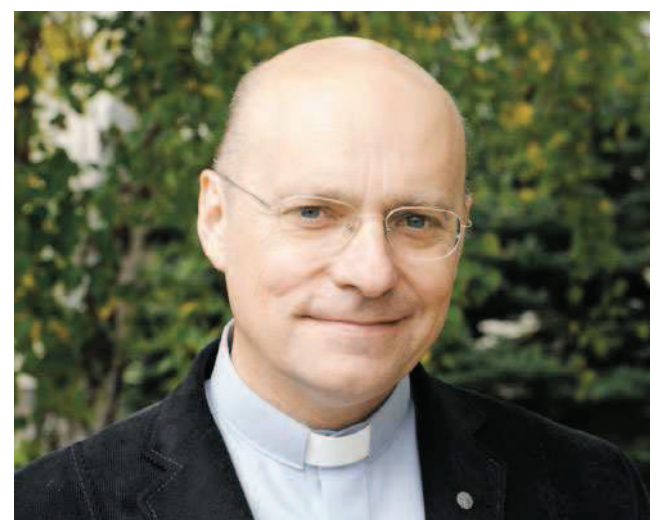
Nie ulega wątpliwości, że człowiek został w szczególności sposób wyróżniony przez Stwórcę zdolnościami i godnością, których nie posiada żadne inne stworzenie. Jednak, jak podkreśla Franciszek, panowanie człowieka nad światem, o którym mówią już pierwsze strony Biblii, nie może oznaczać bezmyślnej eksploatacji. Franciszek przytacza zdanie zawarte w Katechizmie Kościoła Katolickiego, że „każde stworzenie posiada swoją własną dobroć i doskonałość”. Jak jednak pogodzić szacunek dla stworzenia ze słusznymi aspiracjami człowieka do korzystania z zasobów naturalnych? Franci-

szek twierdzi, że dopiero wtedy, gdy nie zapomina się o Stwórcy, człowiek nie ulega pokusie bezmyślnego traktowania stworzonej przez Niego rzeczywistości i zajmowania miejsca, należącego jedynie Bogu. Dopiero wtedy też potrafi on dostrzec, że (i tu papież cytuje św. Tomasza z Akwinu) „przyroda jest niczym innym, jak pewnym rodzajem prawdziwej sztuki, a mianowicie Boskiej sztuki wpisanej w rzeczywistość”.

Dla kogoś, kto umie tak patrzeć na świat, wszystko co istnieje: gleba, woda, góry są językiem miłości Boga, „wyrazem czułości Boga”, jak to określa Franciszek. Takie nastawienie pozwala widzieć, że pochodząc od tego samego Ojca wszystkie byty są zjednoczone niewidzialnymi więzami i tworzą rodzaj uniwersalnej rodziny, pobudza-

jącej do świętego, serdecznego i pokornego szacunku. Papież podkreśla jednak od razu, że nie oznacza to „deifikacji ziemi” (ubóstwienia ziemi) i dodaje: „Niekiedy dostrzegamy obsesję na tle odmawiania osobie ludzkiej wszelkiej wyższości i prowadzona jest walka o inne gatunki, ale nie podejmujemy takiej samej walki, by bronić równej godności istot ludzkich”. Przy założeniu, że ludzkość zachowuje szacunek i umiar, może ona czerpać ze środowiska naturalnego to, czego potrzebuje. Franciszek przypomina w tym miejscu starą zasadę „powszechnego przeznaczenia dóbr”. Zgodnie z nią środowisko jest dobrem publicznym, mieniem całej ludzkości i wszyscy są za nie odpowiedzialni. Cdn.

ks. prof. dr hab. Marian Machinek.

Ks. prof. dr hab. Marian Machinek jest członkiem zgromadzenia zakonnego Misjonarzy Świętej Rodziny, kierownikiem Katedry Teologii Moralnej i Etyki Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Szczególne obszary badawcze to: wybrane problemy bioetyczne u początku i kresu życia ludzkiego, etos małżeństwa i rodziny, etos biblijny oraz antropologia teologicznomoralna **sem**

WFOŚiGW w Olsztynie rozpoczął nabór wniosków w ramach programów dotacyjnych na 2016 rok

Dotacje na ochronę środowiska

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie 18 stycznia rozpoczął tegoroczny nabór wniosków na dofinansowanie działań związanych z ochroną środowiska Warmii i Mazur. Tym razem aplikować można o środki w ośmiu programach dotacyjnych.

W 2016 roku w ramach działania Edukacja ekologiczna można uzyskać dofinansowanie na organizację konkursów, olimpiad, warsztatów, konferencji spotkań, seminariów, spotkań, kampanii i akcji. Alokacja środków wynosi 200 tys. zł. Beneficjentami środków mogą być jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, jed-

Ochrona przyrody

Fundusze można także pozyskać na działania Ochrona przyrody. Umożliwia to program dotacyjny WFOŚiGW w Olsztynie – Bioróżnorodność, którego celem jest dofinansowanie działań z zakresu ochrony przyrody zmierzających do zachowania różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych Warmii i Mazur. Zgłaszane projekty mogą dotyczyć m.in. ochrony zagrożonych gatunków fauny i flory, a także sporządzenie uproszczonych planów urządzania lasów niepaństwowych realizowanych przez starostwa powiatowe w naszym regionie. W tym przypadku dofinansowanie może wynieść do 50 proc. kosztów kwalifikowanych, ale nie więcej niż 15 tys. zł. Nabór wniosków potrwa

w minionym roku, tak i w tym dofinansowanie dotyczy tzw. małej termomodernizacji, gdzie pozyskane pieniądze mogą być wykorzystane na zakup i montaż instalacji nowoczesnych kotłów opalanych biomasą, kolektorów słonecznych, pomp ciepła, zakup i montaż instalacji odzysku ciepła z instalacji wentylacyjnych, ocieplenie przegród budowlanych (ściany, dach, poddasza) w ramach kompleksowej termomodernizacji, a także wymiany stolarki okiennej i drzwiowej. Alokacja w tym programie wynosi 200 tys. zł, a beneficjent może uzyskać maksymalnie 80 proc. kosztów kwalifikowanych, ale nie więcej niż 20 tys. zł. Beneficjentami w tym konkursie mogą być organizacje pozarządowe, kościoły, kościelne osoby prawne i ich stowarzyszenia oraz inne związki wyznaniowe.

Usuwanie azbestu

W 2016 roku kontynuowane będą działania związane z usuwaniem azbestu z Warmii i Mazurach. Tym razem na te działania przeznaczono blisko 4 mln zł, z czego prawie 1,65 mln zł stanowią środki z WFOŚiGW w Olsztynie. Pozostała kwota – blisko 2,35 mln zł stanowi dofinansowanie z NFOŚiGW. O dotacje mogą starać się jednostki samorządu terytorialnego, które przeprowadziły inwentaryzację wyrobów zawierających azbest na swoim terenie oraz posiadają opracowany i przyjęty uchwałą rady odpowiedni program usuwania azbestu i wyrobów zawierających ten groźny minerał. Dotacje będą udzielane jednostkom samorządu terytorialnego na usuwanie wyrobów zawierających azbest z obiektów, których właścicielami są:

nostki organizacyjne Lasów Państwowych, a także szkoły wyższe. W ramach konkursu można pozyskać dotacje do 80 proc. kosztów kwalifikowanych, ale nie więcej niż 10 tys. zł. Nabór wniosków potrwa do 30 listopada 2016 roku. W ramach tego samego działania można pozyskać dotację na działania o zasięgu lokalnym. Jest to możliwe w ramach działania Mikrogranty. O środki te mogą ubiegać się m.in.: organizacje pozarządowe, lokalne stowarzyszenia, fundacje, ochotnicze straże pożarne, parafie, sołectwa (w imieniu sołectw beneficjentem jest gmina). W tym przypadku można uzyskać dotację w wysokości aż 80 proc. kosztów kwalifikowanych, nie więcej jednak niż 1 tys. zł. Alokacja środków wynosi 100 tys. zł. Nabór wniosków potrwa do końca 2106 roku.

do 29 lutego. Alokacja środków wynosi 100 tys. zł. Drugim programem ogłoszonym w tym działaniu jest ten dotyczący dofinansowania funkcjonowania ośrodków rehabilitacji zwierząt dziko żyjących. Beneficjent - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe i jednostki organizacyjne Lasów Państwowych - może uzyskać maksymalnie 25 tys. zł, jednak nie więcej niż 80 proc. kosztów kwalifikowanych. Nabór wniosków potrwa do 29 lutego.

Ochrona klimatu

W 2016 roku można pozyskać także środki na działania w ramach programu Ochrona klimatu, którego głównym założeniem jest upowszechnienie dobrych praktyk z zakresu efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Podobnie jak

Fot. Grzegorz Siemieniuk (4)

jednostki samorządu terytorialnego i Skarb Państwa, osoby fizyczne, rolnicy, kościoły i związki wyznaniowe, stowarzyszenia, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, rodzinne ogrody działkowe, będące we władaniu Polskiego Związku Działkowców, jednostki sektora finansów publicznych, będące gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi, a także spółki prawa cywilnego i handlowego. W ramach programu przewidziano dofinansowanie do 85 proc. kosztów kwalifikowanych, jednak cena za jedną tonę usuniętych wyrobów azbestowych nie powinna być wyższa niż 680 zł. Nabór wniosków potrwa do 30 listopada 2016 roku.

Program ochrony jezior

W bieżącym roku będzie kontynuowany nabór wniosków w ramach Programu ochrony jezior Polski Północnej – jezio-

warzyszenia oraz jednostki organizacyjne, przedsiębiorcy, działający w imieniu i na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, a także podmioty posiadające osobowość prawną. Maksymalna kwota bezzwrotnej pomocy to do 50 proc. kosztów kwalifikowanych, jednak nie więcej niż 20 tys. zł na jeden projekt i jednego beneficjenta. Dofinansowanie mogą otrzymać projekty, których efektem będzie opracowanie planów działań ochronnych i/lub rekultywacyjnych dla obszaru zlewni jezior znajdujących się na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Wyjątkowe zagrożenia

Podnoszenie potencjału służb ratowniczych poprzez wspiera-

nie zakupów i modernizację specjalistycznego sprzętu ratowniczego to główny cel konkursu działania Zapobieganie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska. Na ten cel zarezer-

wowano 200 tys. zł. Beneficjenci – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, a także organizacje pozarządowe, mogą pozyskać pieniądze na wyposażenie służb ratowniczych w drobny sprzęt lub wyposażenie-uzbrojenie osobiste strażaka- ratownika. Na ten cel można otrzymać do 5 tys. zł, co może stanowić maksymalnie 80 proc. kosztów kwalifikowanych zadania. Nabór wniosków potrwa do 31 marca.

Wnioski w poszczególnych konkursach należy składać wyłącznie elektronicznie w informatycznym systemie generowania wniosków (System Wniosków), dostępnym na stronie internetowej www.fundusz.olsztyn.pl.

Grzegorz Siemieniuk

SKRÓTEM

Adam Krzyśków na czele Konwentu Prezesów WFOŚiGW

Adam Krzyśków — Prezes Zarządu WFOŚiGW w Olsztynie został wybrany Prezesem Konwentu Prezesów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W minionej kadencji funkcję tę pełnił Jacek Chrzanowski, Prezes Zarządu

Fot. Archiwum WFOŚiGW w Olsztynie

WFOŚiGW w Szczecinie. Główną rolą prezesa jest m.in. koordynowanie współpracy pomiędzy funduszami, NFOŚiGW i Ministerstwem Środowiska. Konwent tworzą prezesi 16 wojewódzkich funduszy. Zajmuje się on zagadnieniami wymagającymi współdziałania z parlamentem, Ministrem Środowiska, Narodowym Funduszem Ochrony Środowis-

ka i Gospodarki Wodnej oraz innymi instytucjami centralnymi. Tworzy opinie do projektów aktów prawnych wpływających na działalność wojewódzkich funduszy, a także koordynuje wypracowanie stanowisk i programów dotyczących finansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej. **sem**

Info dla Państwowych Jednostek Budżetowych

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie informuje, że 30 kwietnia 2016 roku upływa termin składania przez Państwowe Jednostki Budżetowe wniosków o dofinansowanie w ramach rezerwy celowej na realizację zadań z zakresu ochro-

ny środowiska i gospodarki wodnej w 2017 roku. Aktualny wniosek o dofinansowanie dostępny jest w Systemie Wniosków Wojewódzkiego Funduszu — wnioski.fundusz.olsztyn.pl. Jednocześnie przypominamy o zaktualizowaniu do 29 lutego 2016 roku wniosków o dofinansowanie, które zostały złożone przez PJB na realizację zadań z ochrony środowiska na rok 2016. **sem**

Jest szansa na oczyszczenie Jeziora Gołdap

Czekają na środki z Unii Europejskiej

Samorządowcy z Gołdapi od wielu lat myślą o rekultywacji miejscowego jeziora. Wszystko wskazuje na to, że w ciągu najbliższych 2-3 lat to się uda. Gmina już pozyskała środki na sporządzenie odpowiedniej dokumentacji, a w niedalekiej przyszłości będzie starała się o unijne fundusze na fizyczne działania rekultywacyjne jeziora.

Jezioro Gołdap to dosyć specyficzny zbiornik wodny, ponieważ przecięte jest polskorosyjską granicą. Nazwa północnej, rosyjskiej części zbiornika brzmi Ozero Krasnoje. Jest to największe jezioro położone w okolicach Puszczy Rominckiej, a jego powierzchnia wynosi blisko 150 ha. Przez wiele lat w do zbiornika zrzucane były nieoczyszczone ścieki bytowe oraz te pochodzące z hodowli trzody chlewnej z pobliskich miejscowości. Na efekty długo nie trzeba było czekać. Przeprowadzone badania wykazały, że właściwości fizyko-chemiczne wody są fatalne. Jezioro jest przeżyźnione, występuje nadmiar azotu i fosforu.

Usunięto zagrożenia

Samorząd rozpoczął starania o pozyskanie funduszy na rekultywację jezior.

— Staraliśmy się wielokrotnie o środki w programach unijnych, jednak żaden z nich nie pozwalał na rekultywację zbiorników wodnych, ale tylko na ochronę zagrożonych gatunków zwierząt. Nasze wnioski przechodziły więc pierwszy etap naboru, ale niestety były odrzucane na kolejnym — tłumaczy Jacek Morzy, z-ca burmistrza Gołdapi.

Samorząd usunął praktycznie wszystkie zagrożenia jakie występowały w zlewni jeziora Gołdap — uporządkowano bowiem gospodarkę wodno-ściekową w tym rejonie, a także zmodernizowano oczyszczalnie ścieków.

W 2015 roku pojawiła się nadzieja na ratunek gołdapskiego jeziora. Samorząd bowiem skorzystał z dotacji jaką w mijającym roku można było otrzymać z jednego z programów Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Konkurs dotacyjny dotyczył przygotowa-

nia niezbędnej dokumentacji potrzebnej przy staraniu o środki na rekultywację zbiornika. Gmina otrzymała na ten cel ponad 12 tys. zł. Drugie tyle na ten cel wyłoży sama gmina. Za blisko 25 tys. zł zostaną przeprowadzone i opracowane badania, które pozwolą starać się samorządowi o środki na rekultywację.

Woda jak w Morskim Oku?

Władze gminy już wybrały metodę, którą w niedalekiej przyszłości będą stosowały na gołdapskim jeziorze.

— Najlepszym i najbardziej skutecznym sposobem poprawienia jakości wody w naszym jeziorze jest zastosowanie specjalnej glinki z Chin — mówi burmistrz. — Widziałem jak glinka foslock zadziałała na jeziorze w Niemczech. Woda w niedługim czasie staje się przejrzysta jak w Morskim Oku — dodaje z uśmiechem.

Foslock jest środkiem biologicznym, który wiąże fosfor, przez co zabiera pożywienie glonom. Nieszkodliwa warstwa odkłada się na dnie, a w zbior-

Jezioro Gołdap jest w złym stanie ekologicznym. W uzdrowskim mieście, jakim jest Gołdap, jego rekultywacja jest więc niezbędna. Fot. Archiwum UM w Gołdapi

niku jest więcej tlenu. Substancję tę stosuje się w Nowej Zelandii i Australii. W krajach zachodniej Europy też prowadzi się eksperymenty z chińską glinką. — Tam gdzie zastosowano foslock jezioro oczyszcza się i ożywa błyskawicznie — mówi burmistrz Jacek Morzy.

Badania i niezbędna dokumentacja będzie gotowa wiosną 2016 roku. Samorząd z niecierpliwością czeka na nabór wniosków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2014-2020. Według wstępnych szacunków na rekulty-

wację zbiornika w Gołdapi potrzeba ok. 4 mln. zł.

— Według naszych założeń działania rekultywacyjne powinniśmy rozpocząć jeszcze w 2017 roku — deklaruje burmistrz Morzy.

Grzegorz Siemieniuk

„W służbie natury” — nowy sezon programu na antenie TVP3 Olsztyn i TVP Polonia

Porozmawiać z przyrodą

W kolejnym odcinku programu „W służbie natury” będzie można dowiedzieć się o sposobach rozmowy z dzikimi zwierzętami.

Przyrodnicy, którzy często przebywają na łonie natury, wiedzą, jak odzywają się zwierzęta, a niektórzy potrafią też z nimi rozmawiać. Jak to możliwe? Są przyrządy, które z powodzeniem imitują ich głosy — to tak zwane wabiki. Można też naśladować je modelując swój własny głos — tak między innymi imituje się

szczek kozła, czyli samca sarny. Wytrawni wabiarze do takiego stopnia opanowali rozmowę ze zwierzętami, że udaje im się prowadzić dłuższy dialog, który wzbudza w zwierzęciu zainteresowanie do tego stopnia, że zaciekawione wręcz podchodzi do wabiarza. W ten sposób można nie tylko z powodzeniem polować na zwierzęta łowne, ale i je skutecznie filmować lub fotografować. W kolejnym odcinku Marcin wybierze się do lasu, aby posłuchać jak zwierzęta ze sobą

rozmawiają, a nawet spróbują z nimi porozmawiać. Premiera kolejnego odcinka programu „W służbie natury” na antenie TVP Olsztyn 20 lutego w sobotę o godzinie 18.15, 21 lutego w niedzielę o godzinie 18.15 i 25 lutego w czwartek również o godzinie 18.15. Program emitowany jest w każdy trzeci weekend miesiąca. Odcinki ubiegłych sezonów z cyklu „Myśliwiec z PL” emitowane są również na antenie TVP Polonia. Można je obejrzeć co tydzień w soboty,

pięć minut przed północą i w niedzielę o godzinie 16.05. Wszystkie ciekawostki na temat biologii zwierząt, piękna i bogactwa przyrodniczego Warmii i Mazur, a także zdjęcia z planów zdjęciowych do odcinków można obejrzeć na profilu programu na facebooku — „Myśliwiec z PL”. Archiwalne odcinki programu dostępne są na stronie www.myśliwiec.pl, a nowe sezony na www.wsluzbienatury.pl. Bądźcie z nami!

Aniela U. Smoczyńska

Używając specjalnego wabika można liczyć na spotkanie np. z młodym jeleniem. Fot. Maciej Łojewski